

WERKPLAN 2014

INTERNE CONTROLE

CONTROLE RECHTMATIGHEID

ONDERZOEK DOELMATIGHEID

Auteur: A. Kruger
Functie: Controller rechtmatigheid
Afdeling: Bedrijfsvoering en ondersteuning
Taakveld: Financiën

Inhoud:

Hoofdstukken	blz.
1. Inleiding	3
2. Interne Controle	4
2.1 Werkwijze algemeen	4
2.2 Werkwijze per taakveld	5
2.3 Samenwerking met taakveld	6
2.4 Functiescheiding	6
2.5 Reviews	6
3. Rechtmatigheid en doelmatigheid onderzoek	7
3.1 Rechtmatigheid	7
3.2 Doelmatigheid	7
4. Werkzaamheden controller	8
4.1 Interne controle en rechtmatigheidscontrole	8
4.2 Doelmatigheid	8
6. Plan van aanpak / taken	9
7. Tijdschema	10

Bijlagen:

1. Controleprotocol jaarrekening 2014
2. Normenkader 2014
3. IC plannen 2014 per bedrijfsproces
4. Voorstel aan het college B&W
5. Voorstel en Besluit aan de raad

1. Inleiding

Het werkplan 2014 Interne controle is opgesteld om structuur te geven aan de opzet en voortgang van alle interne rechtmatigheids-controles van gemeente De Marne in het jaar 2014.

De interne controles worden in afstemming met het MT en de accountant uitgevoerd. De bevindingen en aanbevelingen worden per proces beschreven in de controlememo's door de controller rechtmatigheid en de accountant verwoord de conclusies jaarlijks in de Management Letter. Accountant Deloitte heeft over het jaar 2013 een goedkeurende verklaring afgegeven. Daarnaast zijn er enkele adviezen gegeven ter verbetering van de werkprocessen. Voor het controlejaar 2014 willen we opnieuw een goedkeurende verklaring voor rechtmatigheid bewerkstelligen. Daarom zal er intensieve controle plaatsvinden op die onderwerpen waarbij in 2013 is geconstateerd dat er verbetering moet worden gerealiseerd.

Het werkplan Interne Controle maakt onderdeel uit van het geheel aan interne controle maatregelen binnen gemeente De Marne, zoals het controleprotocol, het normenkader en de afzonderlijke IC plannen.

Het werkplan is opgebouwd uit:

- 1. Interne controle
- 2. Rechtmatigheids- en doelmatigheidsonderzoek
- 3. Werkzaamheden controller
- 4. Plan van aanpak / taken
- 5. Plan van aanpak / tijd

Juli 2014

Annemarie Kruger
Controller rechtmatigheid
Gemeente De Marne

2. Interne controle

Interne controle is een instrument om na te gaan of werkzaamheden conform afspraken worden uitgevoerd. Als is vastgesteld dat er niet conform afgesproken procedures wordt gewerkt, leidt dat tot een voorstel aan het management tot een correctie of een advies ter verbetering van de kwaliteit van het werkproces. Ook als wordt vastgesteld dat er wel volgens afspraak wordt gewerkt is er sprake van kwaliteitsverbetering, er is dan een grotere zekerheid dat de informatie betrouwbaar is.

Voor gemeente De Marne is voor 13 bedrijfsprocessen een intern controleplan opgesteld, waarin specifieke risico's zijn benoemd en beheersmaatregelen zijn vastgesteld. Voor de volgende bedrijfsprocessen is een IC plan opgesteld:

1. Burgerzaken	8. Belastingen
2. Leerlingenvervoer	9. Afschrijvingen
3. Wmo	10. Treasury
4. Grondexploitaties	11. Onderwijshuisvesting
5. Bouwvergunningen	12. Subsidies
6. Personeelszaken	13. Inkoop
7. Zwembad	

2.1. Wijziging in werkwijze per 2014

Jaarlijks wordt een keuze gemaakt welke bedrijfsprocessen specifiek worden gecontroleerd en in sommige gevallen wordt een bedrijfsonderdeel nieuw toegevoegd, zoals bijvoorbeeld in 2013: de controle op de exploitatie van het zwembad.

Voor het controlejaar 2014 is een selectie gemaakt van de te controleren onderwerpen, in samenspraak met de accountant, concerncontroller en afdelingshoofd Financiën.

In de tweede helft van 2014 starten we met het uitvoeren van rechtmatigheidscontroles door enkele afdelingen zelf. Met behulp van een checklist kan de senior medewerker het eigen werk controleren, waarop de controller rechtmatigheid de reviews doet. Het nemen van de steekproeven blijft de controller rechtmatigheid uitvoeren. Op deze manier wordt rechtmatig werken een "gewoon" onderdeel van de taakvelden.

De afgelopen jaren zijn de rechtmatigheidscontroles altijd aan het eind van het jaar uitgevoerd. Uit de bestanden over het gehele jaar werden steekproeven genomen en de juistheid van de werkprocessen vastgesteld. Bij het constateren van bevindingen echter, kon alleen achteraf een herstel actie uitgevoerd worden. Dan kan er al een onrechtmatigheid zijn ontstaan en/of er zijn risico's gelopen gedurende een lange periode, met mogelijk financiële consequenties.

In 2014 voert de controller rechtmatigheid per halfjaar rechtmatigheid onderzoeken uit en de bevindingen worden direct gerapporteerd aan het MT. De reden hiervan is dat er snel maatregelen genomen worden door de leidinggevenden, indien er binnen een taakveld een risico of onrechtmatigheid is geconstateerd.

In het hiernavolgend onderdeel "Werkwijze per taakveld" is aangegeven welke delen per half jaar, dan wel jaarlijks plaatsvinden.

2.2. Werkwijze per taakveld

In 2014 willen we de kwaliteit van de controles opnieuw verbeteren, standaard controles uitvoeren en op risicovolle onderwerpen specifiek controleren. Om deze reden wordt voorgesteld om de volgende bedrijfsprocessen te controleren in 2014:

1. Belastingen:
 - Standaard controle volgens IC plan, per half jaar
 - Specifieke controle op aansluiting Financiële administratie, per kwartaal
2. Leerlingenvervoer
 - Standaard controle volgens IC plan in het vierde kwartaal, eindejaars
3. Wmo
 - Standaard controle volgens IC plan, per half jaar
 - Specifieke controle op factuur verwerking, per kwartaal
4. Personeelszaken
 - Standaard controle volgens IC plan, eindejaars
 - Specifieke controle op declaraties, per half jaar
5. Omgevingsvergunningen
 - Standaard controle volgens IC plan, eindejaars
 - Specifieke controle op termijn bewaking ivm overgang naar Omgevingsdienst per half jaar
6. Inkoop
 - Standaard controle volgens IC plan, per half jaar
 - Specifieke controle op: aanbestedingen, ondertekening contracten, inhuur personeel, advisering inkoop adviseur zichtbaar opgenomen in dossier, per halfjaar.
7. Subsidies
 - Standaard controle volgens IC plan, eindejaars
 - Specifieke controle op: registratie, controle van alle subsidie verstrekkingen, per half jaar
8. Treasury
 - Standaard controle volgens IC plan, eindejaars
 - Specifieke controle op uitvoering aangaan van leningen, eindejaars.
9. Grondexploitatie
 - Standaard controle volgens IC plan, per half jaar.

De controle op het zwembad vervalt in 2014. De exploitatie van het zwembad is overgedragen aan een stichtingsbestuur. De stichting legt verantwoording af aan de gemeente over de baten en de lasten.

Voor de volgende controlejaren kan opnieuw een keuze worden gemaakt welke bedrijfsprocessen gecontroleerd dienen te worden. Met deze werkwijze ontstaat een gedegen en flexibele controle procedure, specifiek gericht op de bedrijfsprocessen met een groot financieel belang.

2.3. Samenwerking met taakveld

Het interne controleplan wordt samen met een medewerker van het taakveld doorgesproken, in de meeste gevallen is dit de senior medewerker of de verantwoordelijk beleidsmedewerker. De senior/beleidsmedewerker zorgt vervolgens dat de noodzakelijke documenten worden aangeleverd voor de rechtmatigheidscontrole, zoals cliënt-bestanden, dossiers, collegebesluiten, notities, aanbestedingsdossiers, projectplannen, etc. Aan de hand van een check-list voert de senior medewerker de controle uit. Op grond van de aangeleverde documenten wordt een controle dossier opgemaakt door de controller rechtmatigheid en wordt aan de hand van de bevindingen een controlememo opgesteld van het betreffende proces, waarin ook de aanbevelingen zijn opgenomen. Het controlememo wordt voorgelegd aan de senior/beleids medewerker om de bevindingen nog te kunnen aanvullen. Alle controlememo's worden vervolgens aangeboden aan het MT en de accountant.

2.4. Functiescheiding

De rechtmatigheidscontroles van Leerlingenvervoer en Wmo zijn de afgelopen jaren uitgevoerd door de senior beleidsmedewerker juridische zaken, de heer Wilko de Wind. De reden hiervoor was dat de controller rechtmatigheid ook de functie van toetser had binnen het zorgloket. Per september 2013 is dit gewijzigd en is er geen directe betrokkenheid meer van de controller rechtmatigheid bij de aanvragen Wmo en Leerlingenvervoer. De rechtmatigheidscontroles worden in 2014 dan ook geheel door de controller rechtmatigheid uitgevoerd.

2.5. Reviews en verdieping

In het kader van zorgvuldige controle en het vier-ogen principe worden alle rechtmatigheidsonderzoeken door de concerncontroller gezien in een review. Van ieder onderzocht onderwerp wordt extra meegekeken op 1 controle onderdeel. De concerncontroller bepaald zelf de keuze welk onderdeel nog eens wordt bestudeerd. Op deze manier wordt nog scherper aan de onderzoeken gewerkt en levert het de beste resultaten op. In 2013 heeft een nadere verdieping in de onderzoeken plaatsgevonden bij Personeelszaken, Wmo en Belastingen. In 2014 zetten we deze werkwijze voort.

3. Rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid.

3.1. Rechtmatigheid

Jaarlijks wordt de jaarrekening van de gemeente gecontroleerd door de accountant en de accountant geeft daarbij ook een oordeel over de mate van rechtmatig handelen binnen onze organisatie. Op grond van artikel 213 van de Gemeentewet leggen wij daarmee verantwoording af over de manier waarop wij de wet- en regelgeving toepassen.

Om het oordeel te kunnen geven zijn interne onderzoeken noodzakelijk. De interne onderzoeken worden uitgevoerd door de controller rechtmatigheid op basis van een door B&W en de raad vastgesteld controleprotocol.

Het controleren van het rechtmatig handelen binnen onze werkzaamheden is een instrument waarmee kan worden aangetoond waar nog verdere verbetering van processen noodzakelijk is, waar risico's worden gelopen, maar ook waar de processen goed op orde zijn.

De informatie die uit de onderzoeken naar voren komt kan door leidinggevend en bestuur worden gebruikt om de kwaliteit van de processen te verbeteren en risico's te voorkomen of zo klein mogelijk te maken.

In de Kadernota 2012 van de commissie BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) wordt de visie van de commissie weergegeven ten aanzien van de rechtmatigheids controles bij gemeenten. De commissie BBV geeft zwaarwegende adviezen aan gemeenten over de toepassing van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado). Genoemde Kadernota is als bijlage opgenomen bij dit werkplan.

3.2. Doelmatigheid en doeltreffendheid

Artikel 213a van de Gemeentewet schrijft voor dat het college periodiek onderzoek verricht naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door hem gevoerde bestuur. Deze wettelijke verankering en de controle daarop moeten een waarborg bieden om te komen tot systematische bewaking van doelmatigheid en doeltreffendheid binnen de gemeentelijke organisatie. De opdracht in artikel 213a Gemeentewet wordt verder uitgewerkt in de Verordening artikel 213a.

Onderwerpen van een doelmatigheidsonderzoek zijn de organisatieonderdelen in een cyclus van vijf jaar, wat betekent dat ieder gemeentelijke organisatie-eenheid en gemeentelijke taak minimaal eenmaal in de vijf jaar moet zijn onderzocht. Per 1 januari 2012 is die cyclus verruimd naar acht jaar. Onder doelmatigheid wordt verstaan: het realiseren van bepaalde prestaties met een zo beperkt mogelijke inzet van middelen.

Onder doeltreffendheid wordt verstaan: de mate waarin de gewenste prestaties en de beoogde maatschappelijke effecten van beleid ook daadwerkelijk worden gehaald.

Ook intern doelmatigheidsonderzoek is een instrument om inzicht te krijgen in organisatieonderdelen binnen de gemeente en aan de hand van de onderzoeksresultaten kunnen aanbevelingen voor verbetering van het werkproces worden opgesteld. De organisatie kan door interne onderzoeken een kwaliteitsverbetering toepassen in werkwijzen en procedures.

Door het verwerven van inzicht in werkprocessen kunnen mogelijke risico's worden herkend en kunnen maatregelen getroffen worden om de risico's in de toekomst te voorkomen. Voor 2014 zijn nog geen onderwerpen voor een doelmatigheidsonderzoek vastgesteld door de raad.

4. Werkzaamheden controller rechtmatigheid

4.1. Interne controle en Rechtmatigheid controle

1. Het opstellen en actualiseren van het controleprotocol en een operationeel normenkader 2014: dit is het overzicht van alle wet- en regelgeving (in- en extern), die van invloed is op alle (financiële) beheers handelingen van de gemeente.
2. Interne controleplannen vaststellen: dit zijn de controlehandelingen, die zijn voortgekomen uit de risicoanalyse en die de (financiële) processen toetsbaar maken. Hierin wordt weergegeven op welke wijze de controle wordt uitgevoerd en hoe groot de steekproef dient te zijn (indien een steekproef noodzakelijk is).
3. "Misbruik en oneigenlijk gebruik" is een vast onderdeel van het interne controle proces en is opgenomen in de afzonderlijke IC plannen per proces.
4. Alle onderzoeken worden afgestemd met de accountant, ook tussentijds.
5. Controlememo's opstellen: het grootste deel van de interne controle zal bestaan uit het daadwerkelijk uitvoeren van de interne controle van de taakvelden.
6. De resultaten, per proces, worden weergegeven in controlememo's en deze controlememo's worden aan de accountant aangeboden ter toetsing.
7. Overzicht bevindingen rechtmatigheidsonderzoeken: De resultaten van de interne controle worden uitgewerkt in een schematisch overzicht van resultaten en aanbevelingen. Dit is een intern te gebruiken overzicht voor het MT, waarin aanbevelingen richting de interne werkprocessen worden opgenomen en waarin wordt aangegeven welke aanpassingen noodzakelijk zijn.
8. Het college informeren over de resultaten van de onderzoeken en aan de raad ter kennisgeving voorleggen.

4.2. Doelmatigheid en doeltreffendheid

In 2014 zijn nog geen onderwerpen voor een doelmatigheid- en doeltreffendheidsonderzoek vastgesteld door de raad.

Doelmatigheid- en doeltreffendheidsonderzoeken worden in 2014 extern uitgevoerd.

5. Plan van aanpak / taken

1. Verzamelen actuele stukken en notities tav rechtmatigheid (Rm) en doelmatigheid (Dm).
2. Overleg met hoofd Bedrijfsvoering en Ondersteuning, 1x per week.
3. Werkplan actualiseren, corrigeren, wijzigen waar nodig.
4. Afstemming werkplan met collega controllers (= werkplan voorleggen in werkoverleg)
5. Afspraak over rechtmatigheid controle SoZaWe.
6. Opstellen normenkader en Controleprotocol 2014.
7. Afspraak met accountant Deloitte voor afstemming, afspraken over voortgang.
8. Onderzoek werkplan doelmatigheid opstellen, voorleggen aan MT, college en raad, vervolgens uitvoeren (in 2014 extern)
9. Controleprotocol en normenkader rechtmatigheid laten vaststellen door college en raad.
10. Taakvelden (contactpersoon) informeren over de aanpak, het controleplan en de datum waarop het onderzoek plaatsvind.
11. Onderzoeken rechtmatigheid uitvoeren samen met de senior medewerker van het taakveld.
12. Bevindingen uit het rechtmatigheidonderzoek vastleggen in controle memo's.
13. Controlememo's aanbieden aan de accountant.
14. Bevindingen (extern) doelmatigheid onderzoek in concept naar de accountant.
15. Rapport doelmatigheid door college accorderen en voorleggen aan de raad ter kennisname.
16. Schematisch overzicht van resultaten en aanbevelingen rechtmatigheid opstellen en voorleggen aan MT ter besluitvorming. Ter informatie voorleggen aan college.
17. Monitoren van de voortgang van de aanbevelingen en afwijkingen van het proces en van de voortgang rapporteren aan Concerncontroller en gemeentesecretaris.

5. Planning: Werkplan 2014: Interne controle

Eerste halffjaar

voorbereiden
uitvoeren
rapporteren
naar MIT

Maand	juli				augustus				september				oktober				november			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Taak																				
Werkplan 2014 actualiseren																				
Normenkader actualiseren																				
Controleprotocol opstellen																				
Afstemming accountant																				
Voorstel MT, College, Raad																				
Rapportage voortgang																				
Onderzoek doelmatigheid																				
Onderzoek																				
Bouwvergunningen en leges																				
Inkoop																				
Subsidies																				
Burgerzaken																				
Treasury																				
Wmo																				
Leerlingenvervoer																				
Personeelszaken																				
Belastingen																				
Grondexploitatie																				

Werkplan 2014: Interne controle

Tweede halfjaar

voorbereiden
uitvoeren
rapporteren
naar MT

Maand	december				januari				februari				maart				april			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4

Taak	december				januari				februari				maart				april			
Werkplan 2014 actualiseren				V																
Normenkader actualiseren				V																
Controleprotocol opstellen				V																
Afstemming accountant				V																
Voorstel MT, College, Raad				V																
Rapportage voortgang				V																
Onderzoek doelmatigheid				V																

Onderzoek	december				januari				februari				maart				april			
Bouwvergunningen en leges				V																
Inkoop				V																
Subsidies				V																
Burgerzaken				V																
Belastingen				V																
Treasury				V																
Personneelszaken				V																
W/mo				V																
Leerlingenvervoer				V																
Grondexploitatie				V																

nr	risico	beheersingsmaatregel	zichtbaar	werkprogramma	bevindingen
OZB, Rioolheffing, Vastrecht afvalstoffen					
1	onjuiste tarieven	mw belastingen parafeert kohier ter controle op ingevoerde tarieven op grond van vastgestelde verordening	j	controleren of eerste kohier ondertekend is ter controle van de tarieven	
2	onterechte vrijstelling	jaarlijkse integrale controle op lijsten met vrijgestelde objecten	n	per 31-12 overzicht vrijgestelde objecten uitdraaien en controleren	
3	onjuiste subjecten- en objectenadministratie	tweede medewerker belastingen controleert op de juiste verwerking van mutaties doorgegeven door GBA en Kadaster	j	beoordelen of de lijsten zichtbaar zijn gecontroleerd en geparafeerd, uitvoeren deelwaarneming op juiste verwerking (per maand)	
Financieel systeem					
4	onvolledige verantwoording van belastingopbrengsten in het financieel systeem	de afdeling belastingen/financien maakt een aansluiting tussen kohieren en financiële administratie en stelt een verbandscontrole op	j	beoordelen verbandscontrole en aansluiting	
Kwijtscheldingen					
5	onterechte kwijtschelding	door waterschap voorbereide beschikkingen	j	beoordelen voor 5 kwijtscheldingen of er sprake is van door het waterschap voorbereide besluiten op aanvragen, ondertekening door invorderingsambtenaar	

Misbruik en oneigenlijk gebruik			bevindingen	
6	medewerkers van het taakveld belastingen wijzigen gegevens van eigen objecten	controle bij rechtmatigheidscontrole	j	uitdraai van de gegevens van medewerkers van de afdeling belastingen ter controle op misbruik of oneigenlijk gebruik (waarde, vermindering, kwijtschelding, belastingplicht, volledigheid, invordering)
Mutaties				
7	mutaties worden onjuist verwerkt	controle bij rechtmatigheidscontrole	j	controleer van een willekeurige mutatielijst 5 mutaties van aanslagen

nummer	risico	beheersingsmaatregel	zichtbaar	werkprogramma	bevindingen
1	verkoop en aankoop van percelen vindt plaats tegen onjuiste tarieven	tarieven voor verkoop en aankoop worden vastgesteld door de raad	j	beoordeel of bij elke verkoop en aankoop van percelen de juiste tarieven worden gebruikt. Selecteer hiervoor alle grondverkoop en aankopen.	
2	grondaankopen en verkopen worden gedaan door ongeautoriseerde persoon	aan- en verkopen worden geautoriseerd door de raad	j	beoordeel of de grondaankopen en verkopen zijn geautoriseerd door de raad	
financieel systeem					
3	grondaankopen en verkopen worden onjuist verwerkt in de administratie			beoordeel van de grondaankopen en verkopen dat deze juist zijn verwerkt in de administratie aan de hand van de notarisstukken	
Misbruik en oneigenlijk gebruik					
4	medewerker koopt zelf percelen van gemeente, onjuist bedrag of onjuiste procedure	tarieven en procedure worden vastgesteld door raad	j	beoordelen of medewerker zelf percelen heeft gekocht en of juiste procedure is gevolgd	

Taxatieverslagen bijvoegen

IC Plan Inkoop

2014

nr	risico	beheersingsmaatregel	zichtbaar	werkprogramma	bevindingen
contractenregistratie					
1	contractendatabase is niet actueel	inkoper adviseert budgethouders over contractuele verplichtingen vanuit database	n	stel vast dat database actueel is, dat periodieke bewaking plaatsvindt op beëindiging en dat advies van inkoper wordt gevolgd	
wijze van aanbesteden					
2	raming opdrachtwaarde is onjuist	alle aanbestedingen gaan via inkoper	j	beoordeel of advies inkoper aanwezig is	
3	onjuiste uitvoering van aanbestedingsvorm	interne controle	j	controleren of de aanbesteding juist is uitgevoerd (bv. publicatievereisten, aantal offertes en dossiervorming)	
mandaatbesluit					
4	niet-gemandateerde ondertekent opdrachtbevestigingen	Alleen gemandateerden tekenen de opdrachtbevestiging (conform mandaatbesluit)	j	controle of mandaatbesluit is gevolgd	
ontvangst goederen/diensten					
5	goederen worden niet ontvangen of bestelling	budgethouder tekent factuur voor ontvangst van de dienst		controleren of facturen zijn geparafeerd door gemandateerde	
factuurcontrole					
6	facturen worden geautoriseerd door onbevoegde medewerker	mandaatbesluit	j	controleren of facturen zijn geparafeerd door gemandateerde	

nummer	risico	beheersingsmaatregel	zichtbaar	werkprogramma	bevindingen
1	Aanvraag wordt onterecht in behandeling genomen (valt niet onder de doelgroep)	bij twijfelgevallen wordt SCIO ingeschakeld	ja	beoordeel middels een deelwaarneming van 5 aanvragen per schooljaar of de aanvraag terecht is toegekend.	
2	beschikking wordt onterecht afgegeven	tweede medewerker beoordeelt de beschikkingen	ja	Beoordeel middels een deelwaarneming van 5 aanvragen dat de beschikking terecht is afgegeven	
3	eigen bijdrage wordt niet geïnd	bij aanvraag wordt getoetst of eigen bijdrage van toepassing is		Toets van 5 deelwaarnemingen of de eigen bijdrage juist en volledig is bepaald	
4	Eigen bijdrage is te laag	bedragen liggen vast in VNG documenten	ja	Toets van 5 deelwaarnemingen of het bedrag van de eigen bijdrage overeenkomt met de stukken van VNG	
5	Factuurcontrole	accountant van vervoerder stuurt rapport van bevindingen	ja	rapport van de accountant vervoerder verwerken in bevindingen	

nr	risko	beheersingsmaatregel	zichtbaar	werkprogramma	bevindingen
aanvraag					
1	er wordt niet getoetst door welstand en brandweer	gegevens van feitelijke toetsing en resultaat opnemen in SquitX en dossier	j	selecteer 10 vergunningen en toets of er verslagen van welstand en brandweer zijn bijgevoegd	
leges					
2	leges worden niet of onvolledig in rekening gebracht	tweede medewerker controleert het in rekening brengen, inclusief de bouwsom	n	steekproef waarbij van 10 vergunningen wordt getoetst of de leges (volledig) in rekening zijn gebracht	
3	leges worden onjuist berekend	tweede medewerker controleert de legesberekening	n	steekproef waarbij van 10 vergunningen wordt getoetst of de leges overeenstemmen met de tarieven uit de tarieventabel	
beschikking					
4	vergunning wordt niet binnen termijn verleend	vanuit SquitX worden fatale termijnen bewaakt	j	overzicht uit SquitX beoordelen of er sprake is van termijnoverschrijdingen	
5	de vergunning wordt niet door het bevoegd orgaan verleend	ondertekening door afdelingshoofd	j	steekproef van 10 beschikkingen of deze zijn ondertekend zijn door het afdelingshoofd	
financieel systeem					
6	onvolledige verantwoording van legesopbrengsten in het financieel systeem	medewerker Comptabiliteit maakt aansluiting tussen SquitX en Cision	j	beoordelen aansluiting	
misbruik en oneigenlijk gebruik					
7	vergunning wordt onterecht of tegen te laag legesbedrag verleend aan medewerker	beschikking wordt vastgesteld door hoofd van de afdeling	j	beoordeel of belanghebbende medewerkers van de afdeling een vergunning hebben aangevraagd en toets de vergunning verlening dmv een interview	

8	medewerker bouwt zonder vergunning	er is sprake van handhavingsbeleid	j	beoordeel of bij op de afdeling werkende medewerkers bouwactiviteiten hebben plaatsgevonden dmv een interview	
---	------------------------------------	------------------------------------	---	---	--

nr	risico	beheersmaatregel	zichtbaar	werkprogramma	bevindingen
mutatieverwerking					
1	medewerker wordt aangenomen zonder budget	college besluit over aannemen werknemers	j	voor 4 mutaties vaststellen dat de juiste persoon heeft geautoriseerd (2 in dienst, 2 uit dienst)	
2	onjuiste invoer van mutaties in systeem (in dienst/uit dienst/variabele mutaties)	controle op mutaties door tweede medewerker a.d.h.v. collegebesluiten	j	voor 10 mutaties beoordelen of controle door tweede medewerker heeft plaatsgevonden	
3	declaraties zijn onterecht	hoofd van de afdeling autoriseert declaraties	j	voor 10 declaraties beoordelen of controle door tweede medewerker heeft plaatsgevonden	
4	periodieken en gratificaties worden onjuist toegekend/ingevoerd	controle op mutaties door tweede medewerker	ja	voor 10 mutaties beoordelen of controle door tweede medewerker heeft plaatsgevonden	
inhoudingen					
5	onjuiste percentages voor de inhoudingen	P&O maakt bruto/netto berekening	n	beoordeel of de bruto/netto controle is uitgevoerd door P&O en controleer het resultaat. Als dit niet is uitgevoerd, voer dan zelf een bruto netto berekening uit.	
6	niet tijdige of onjuiste afdrachten aan instanties	geen	n	controle maandelijks afdracht/aangifte middels grootboekuitdraai afdracht belastingen	

uitbetalen salarissen					
7	salarissen worden onjuist uitbetaald	mw P&O controleert de uit te betalen netto lonen en mw FEZ sluit de werkelijke betaling aan met dit overzicht	ja	controleer van twee maanden dat de betaling van de salarissen of de te betalen netto lonenlijst is.	
verantwoording financieel systeem					
8	onjuiste verantwoording van kosten het financieel systeem	medewerker Comptabiliteit maakt aansluiting tussen Salarisadministratie en Financiële administratie en het beoordelen van een aansluiting	j	beoordelen aansluiting op de regel netto salarissen	

nr	risico verordening	beheersingsmaatregel	zichtbaar	werkprogramma	bevindingen
1	verordening biedt geen uitsluitel over het recht op subsidie	raad stelt actuele verordening vast	ja	controleren of geactualiseerde verordening is vastgesteld	
aanvraag					
2	aanvragen worden niet binnen termijn afgehandeld	toepassen termijnen uit Awb en verordening	nee	beoordelen of aanvragen binnen termijn zijn afgehandeld	
beschikking					
3	structurele subsidie wordt toegekend maar is niet gebaseerd op verordening	raad stelt verordening vast, college besluit over beschikking	ja	overzicht structurele subsidies opstellen en beoordelen op terechte toekenning (bij 2 toekenningen)	
4	incidentele subsidie wordt toegekend maar is niet gebaseerd op verordening	raad stelt verordening vast, college besluit over beschikking	ja	overzicht incidentele subsidies opstellen en beoordelen op terechte toekenning (bij 2 toekenningen)	
5	onjuiste berekening subsidie bedrag en ondertekening	beschikking wordt gecontroleerd door tweede medewerker en ondertekend door gemandateerde medewerker	nee	beoordelen of de berekeningen juist zijn geweest	
verantwoording					
6	geen of onjuiste verantwoording door subsidieontvanger	collegebesluit over definitieve vaststelling van de subsidie	ja	beoordelen of er (juiste) verantwoording is, of er sprake moet zijn van inhouding en terugvordering	

7	terugvordering vindt niet plaats	toepassen verordening	nee	beoordelen of terugvorderingen hebben plaatsgevonden	
8	invordering van de terugvordering vindt niet plaats	toepassen algemeen invorderingsbeleid	nee	beoordelen of teruggevorderde bedragen zijn ingevorderd	

nr	risico	beheersmaatregel	zichtbaar	werkprogramma	
aantrekken leningen					
1	er worden leningen aangetrokken die niet voldoen aan de financiële verordening en treasurystatuut	aan te trekken leningen worden vooraf geaccordeerd door het college/raad	ja	beoordeel of bij nieuwe leningen sprake is van een raadbesluit = opvragen besluit bij nieuwe leningen	
uitzetten van leningen					
2	er worden leningen uitgezet die niet voldoen aan de financiële verordening en treasurystatuut	uit te zetten leningen worden vooraf geaccordeerd door het college/raad	ja	beoordeel of bij nieuwe leningen sprake is van een raadbesluit	
kasgeldlimiet					
3	de kasgeldlimiet wordt overschreden	Limieten worden bijgehouden door financien	nee	beoordeel de kasgeldlimieten per kwartaal	
4	netto vlottende schuld overschrijdt de kasgeldlimieten per kwartaal	Limieten worden bijgehouden door financien	nee	beoordeel de vlottende schuld per kwartaal	
5	renterisiconorm wordt overschreden	Limieten worden bijgehouden door financien	nee	beoordeel de renterisiconorm per kwartaal	

nr	riscio aanvraag	beheersingsmaatregel	zichtbaar	werkprogramma	
1	onterechte verstrekkingen in het kader van de WMO	elke aanvraag wordt beoordeeld en getoetst door een tweede medewerker	j	selecteer 15 aanvragen en beoordeel of deze zijn getoetst	
2	onjuiste berekening en verantwoording van eigen bijdrage	eigen bijdrage wordt berekend en geïnd door CAK, gemeente moet dit risico toelichten in de jaarrekening	j	toetsen of dit risico volledig is toegelicht in de jaarrekening	
beschikkingen					
3	beschikkingen worden onterecht/onjuist afgegeven door onbevoegd persoon	afdelingshoofd of ondergemandateerde ondertekend alle beschikkingen	ja	beoordeel van 15 beschikkingen of deze zijn ondertekend door een bevoegde persoon	
aanbesteden inkopen					
4	zorg is onrechtmatig ingekocht	tijdig aanbesteden van nieuwe zorgcontracten	j	beoordeel aanbestedingsdossier omtrent aanbestedingen zorg (pas op voor overlapping met controle op inkopen)	
factuurcontrole					
5	facturen komen niet overeen met verstrekkingen	mw wmo controleert de facturen aan de hand van de verstrekkingen op juistheid	ja	controleer van 5 facturen of deze gecontroleerd en geautoriseerd zijn (en overeenkomen met de verstrekkingen)	

financiële administratie				
6	facturen worden onjuist verwerkt in de financiële administratie	budgethouders controleren periodiek hun budgetten	nee	beoordeel van de facturen of deze op het juiste budget zijn geboekt
Misbruik en oneigenlijk gebruik				
7	medewerkers van de afdeling WMO doen verstrekkingen aan elkaar	verstrekkingen worden vastgesteld door hoofd van de afdeling	j	beoordeel of medewerkers van de afdeling betalingen/dienstverlening hebben ontvangen.

Voor controle pgb besteding rapport van Menzis opvragen en toevoegen.

Bijlage 4:

Voorstel aan college B&W